

**

ତତେ ନେଇ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବି, ଗାଁ!
କ'ଣ କ'ଣ ରଖିବି ସେ ସ୍ୱପ୍ନ ଭିତରେ

ଆଠ ଦଶଟା ଫଳନ୍ତି ନଡ଼ିଆ ଗଛ
ଦି' ଚାରିଟା ମାଛ ପୋଖରୀ
ଗୋଟେ ମହାଦେବ ମନ୍ଦିର
ଗ୍ରାମଦେବତା ପୀଠ, କିଛି ନଡ଼ାଛପର ଘର
ଗୋଟାଏ ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗା, ମିଞ୍ଜିମିଞ୍ଜି
ଡିବିରି ଆଳୁଅ

ଖଜୁରୀଗଛର ତାଡ଼ି, ମାଇଲ୍ ମାଇଲ୍ ବ୍ୟାପୀ
ଧାନକ୍ଷେତର ସୁନେଲୀପଣ
ଧୋବଣୀ ମା' ବୁଢ଼ୀର ନୀରବ ସନ୍ଧ୍ୟା
ବୋଉର ସଞ୍ଜ ଆଳତୀ।

ମହିଆର ଗୋରୁଗାଈପଲ,
ବାୟାଚଢ଼େଇର ବସା
କୁଆଁରପୁନେଇ ଗୀତ, ତାଳପିଠା,
ଡଂଗାଭସା ଗୀତ
ଦୋଳମେଳଣ, ଆକାଶଦୀପ,
ହଂସୁଆନଇର ପଠା
କାକିକପୁନେଇ ବ୍ରତ,
ଜେଜେମା'ର ହବିଷ ଡାଲିଭାତ

ନା ଧୂଳିଧୂସର ପିଲାଦିନ ମୋର,
ଆବଚୋରୀ
ଦୁଷ୍ଟ ଖରାବେଳ
ପ୍ରତି ଶନିବାର ରାତିରେ
ବାପା'କର କଟକରୁ ବାହୁଡ଼ିବା ବେଳ ।

କ'ଣ କ'ଣ ରଖିବି ସ୍ୱପ୍ନ ଭିତରେ
ଗାଁ ମୋର !

ଗୋଟାଏ ଲୁପ୍ତ ଅତୀତ, ଯାହାକୁ ଧରି
ମନଇଚ୍ଛା କାନ୍ଦିହୁଏ କେବଳ
ବିନା ସର୍ବରେ
ବିନା ଦିଧାରେ
ବିନା ସଂଦେହରେ
ଯାହାକୁ ନେଇ ବଂଚିଯାଇହୁଏ
କହିହୁଏ ନାହିଁ ରହିଥା, ଭବିଷ୍ୟତରେ ମଧ୍ୟ
ଠିକ୍ ସମିତି
ଆସିବ ଗୋଟେ ସକାଳ ।

ପ୍ରିୟତମ ଗାଁ ମୋର,
ଆଦୁର ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ ମୋର
ସବୁକିଛି ଭସାଇ ନେ'ନା
ଅବକ୍ଷୟର ଗହୀର ନଇରେ
କିଛି ଧରିରଖ ଅକ୍ଷୟ ଅମର କରି
ଆହୁରି ଆହୁରି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦିଶୁ
ସବୁତକ ସକାଳ ତୋର ।

**

ତୁ କ'ଣ ମୋର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷତାର ପ୍ରମାଣ
ଦରୁନି
ଗାଁ ମୋର ।

ପଛକୁ ହାତକରି ଯିବାବେଳେ
ପୁଲିସ୍ ଭ୍ୟାନରେ
କହିପାରିବୁ ନାହିଁ
ମୁଁ ସାମିଲ୍ ନଥିଲି
ଗଂଜେଇ କାରବାରରେ କି
ମଣିଷ ମରାରେ ।

ମୁଁ ସାଇକେଲରେ
କଦଳୀ କାନ୍ଧି ଲଦି ଯାଇଥିଲି
କେନ୍ଦାଳ ହାଟକୁ
କି ହାମୁଡେଇ ପଡ଼ିଥିଲି ନଇପଠା
ପୋଟଳ କିଆରୀରେ
କି ମୁଗରେ ଛି ଥିଲି ପୋକମରା ଓଷଦ
ଗାଈ ପିଆଉଥିଲି ଗୁହାଳରେ ।

ଏତିକି କହିପାରିବୁ ନାହିଁ ତୁ !

ସତ କହୁଛି ଗାଁ ମୋର
ମୁଁ ଦେଖିନି ସେ ହାଣକାଟ
ମୁଁ ନଥିଲି ସେଠି
ଯେବେ ଷୋହଲବର୍ଷର ଝିଅଟି
ମରିପଡ଼ିଥିଲା ଛକ ଉପରେ
ଯେବେ ନିଆଁ ଲଗେଇଦେଲା ରଘୁ ପୁହାଣ
ଅମର ପଧାନ ଘରେ
ଯେବେ ସରପ ଙ୍ଗ ପୁଅର
ଧର୍ଷଣ ଅପରାଧକୁ
ମାୟ୍ କରିଦିଆଗଲା
ପ ଯତର ନିଶାପରେ

ନଥିଲି ମୁଁ ନଇକୁଳେ
କି ନରି ମହାନ୍ତି ଘରେ
କି ନ୍ୟାୟନିଶାପରେ ।

ମୁଁ ମୂଲମାଗି ଯାଇଥିଲି ଆର ଗାଁକୁ

ଝିଅପାଇଁ କୁଆଁରପୁନେଇ ଜାମାଖଣ୍ଡେ
ଅଦା, ଆଖୁ, ଖଇ ଓ ନଡ଼ିଆ
କିଣିବାକୁ ପଚାଶ ଟଙ୍କାରେ ।

**

କାହା ପାଖରେ ନା କାହା ପାଖରେ
ରଣୀ ହୋଇ ରହିଗଲି ମୁଁ
ଗାଁ ମୋର ।

ମୁଁ ତ ଜନ୍ମରୁ ଅଧର୍ବ ଥିଲି
ସମାଜରେ ମୋର ପ୍ରତିଷ୍ଠାପାଇଁ
କିଏ କେତେ କ'ଣ
ଅଜାଡ଼ିଦେଲେ ସ୍ଵଇଚ୍ଛାରେ

କାହାଠୁଁ ପ୍ରେମ
କାହାଠୁଁ ଶକ୍ତି
କାହାଠୁଁ ବରାଭୟ
ତ କାହାଠୁଁ ପ୍ରୀତି ।

ତୁ ବି ମତେ
ଭାତ ଦେଲୁ, ପାଣି ଦେଲୁ
ବସ୍ତ୍ର ଦେଲୁ, ଛପର ଦେଲୁ
ମୁହଁ ଶୁଖେଇ ଦଂଡେ ଘଡ଼ିଏ
ବସିପଡ଼ିଲେ
ମୋ ଅଂରେ ଆଣି
ଯାବତ୍ ଅଭୟ ଅଜାଡ଼ି ଦେଲୁ ।

ଏମତି କାହାରିଠୁଁ ନା କାହାରିଠୁଁ
କିଛି ନେଇନେଇ
ମୁଁ ବଡ଼ ହୋଇଗଲି ଗାଁ ମୋର,
ରଣୀ ହୋଇଗଲି ।

ଗାଁ ମୋର,
ଆଜି ବି ମୋ ଉପରେ ଆକଟ ତୋର
ତୁ ଭାବୁଛୁ, ଆଜି ବି
ମୁଁ ପାଦ ପକେଇ ଚାଲି ଶିଖୁଛି
ଜାଣୁନି ଖାଲିଦିପ
ଯୁଆଡ଼େ ଇଚ୍ଛା ସିଆଡ଼େ ମାଡ଼ିଯାଉଛି ।

ତୁ ଜାଣିନୁ ଗାଁ ମୋର,
ଯା ଭିତରେ ମୁଁ ଯଥେଷ୍ଟ
ସାମର୍ଥ୍ୟବାନ୍ ହୋଇଯାଇଛି
ଖଣ୍ଡେ ଆଗାତି
ଦି' ଚାରିହଳ ଲୁଗାପଟା
ଓ କିଛି ନୋଟ୍‌ବିଡ଼ା ନେଇ ଯାଇପାରୁଛି
ଯୁଆଡ଼େ ଇଚ୍ଛା ସିଆଡ଼େ
କଟକ, କାଶ୍ମୀର କି କାନାଡ଼ା
ଆଉ ଭୂତ, ପ୍ରେତଙ୍କୁ ବି ଡରୁନି
କି ଦକାର କରୁନି
କାହାର ସାନ୍ନିଧ୍ୟ କି କାହାର ଆଶୀର୍ବାଦ

ଅଧର ଆଜି ବି
ମୋ ଉପରେ ଅବିଶ୍ଵାସ ତୋର
କେବେ କେମିତି ତୋ କୋଳକୁ ଗଲେ
ଫେରିଲାବେଳେ ହାତଧରି
ଚାଣିନିଉଛୁ ତୁ ଠାକୁରଘରକୁ
କହୁଛୁ, ଯା, ମୁଣ୍ଡିଆ ମାର୍ ଏଇଠି
ସିନ୍ଦୂର ଟିକେ ଲଗେଇଦଉଛୁ କପାଳରେ
ପଚାଶ, ଶହେ ଗୁଞ୍ଜିଦଉଛୁ ହାତରେ ମୋର
ନେ, ବାଟରେ କ'ଣ କିଣିଖାଇବୁ, କହୁଛୁ ।

ମତେ ହସ ମାଡୁଛି ତୋ କଥାଶୁଣି
ଗାଁ ମୋର,
କେତେଦିନ ଆଉ ମୁଁ ଏମିତି
ରଣୀ ହୋଇ ଚାଲିଥିବି
ଓ କେତେଦିନ ଆଉ ତୁ ଭାବୁଥିବୁ
ମୁଁ ସେମିତି ପିଲା ଅଛି
ଯାହା ଦେଖୁଛି ବାଟରେ,
ଗଲା ଆଇଲାବେଳେ
ବେଲୁନ, ପେଁକାଳି କି ବରା, ପିଆଜି
ସବୁକୁ କିଣିବାପାଇଁ ମନ କରୁଛି !

**

ମୁଣାରେ ନୁହଁ
ଭୟରେ ଛୁଇଁଲି ନାହିଁ, ଗାଁ ମୋର ।

ସେ ସେଦିନ ଶୋଇରହିଥିଲା
ହେଁସ ଘୋଡ଼ିହୋଇ
ଧରଧରହୋଇ ଥରିଉଠୁଥିଲା
ହାତ, ମଞ୍ଜ ତା'ର
ମୁତଗନ୍ଧରେ ଫାଟିପଡୁଥିଲା ନାକ
ମାଛି ଭଣଭଣରେ ଅତିଷ୍ଟ ହୋଇପଡୁଥିଲା
କାନମୂଳ
କେତେ ଅଂଧାର, କେତେ ଅବ୍ୟବସ୍ଥା
କେତେକେତେ ଅଚାହିଦାରେ
ଭରିଥିଲା ଚାଳିଆତଳ ।

ତଥାପି ମୁଁ ଯାଇଥିଲି ସେଠିକୁ
ଗାଁ ମୋର ।

ଯାଇଥିଲି ପଚାରିପଚାରି ତା'ର ନାଁ
ପଚାରିଥିଲି ଯୋଉ ବୁଢ଼ୀଟି
ଛୁଆମାନଙ୍କୁ ତେଲଘଷି ଟାଣ କରୁଥିଲା
ସେ ବୁଢ଼ୀ ରହୁଛି କୋଉଠି ?
କେହି ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ କଥା ମୋର
(ଆଜିକାଲି ତ ଛୁଆମାନଙ୍କୁ କୋଉ ବୁଢ଼ୀ
ତେଲ ଘଷୁନି କି ସେକୁନି ଆଂବ
କାଠରେ)
ଅନୁମାନକରି ପହଞ୍ଚିଥିଲି ତା' ଡିଆ
ଉପରେ ।
ସେଠି ଘରଫର ନଥିଲା କିଛି
ଥିଲା ବାଉଁଶ ଚାରିଖଣ୍ଡ ଚାରିକଣରେ
ନଡ଼ିଆ ବାହୁଙ୍ଗା ଚାଞ୍ଚଡ଼ା କେଇଟା
ଯୋଉ ଫାଙ୍କରୁ ଖରା, ବର୍ଷା ଓ କାକର
ଅନାୟାସରେ ଝରିପାରେ ।
ସେଇଠି ଥିଲା ସେ
ପଡ଼ିପଡ଼ି ପିମ୍ପୁଡ଼ି ବେଡ଼ିଯାଇଥିଲେ
ହାତପାଦରେ ।

ମୁଁ ଦେଖିଲି ତା'ର ବଂଚିବା
ଭାବିଲି, ବଂଚାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରଭେଦରୁ
ଇଏ ବି ଏକପ୍ରକାର ବଂଚିବା ।

ଛୁଇଁଲି ତା'ର ଆତ୍ମାଭିତରର ନିର୍ଯ୍ୟାସ
ବୋଲିବାଳି ହେଲି ତା' ପାତାତଳର ପାଉଁଶ
ଅଥଚ ହାତ ମାରିଲି ନାହିଁ ଦିହରେ ତା'ର
ଦେଖିଲି ନାହିଁ
କେତେ କାଲୁଆ ଲାଗୁଛି ଦିହ
ଅଣ୍ଟାଲିଲି ନାହିଁ ନିଃଶ୍ୱାସପ୍ରଶ୍ୱାସ
କି କହିଲି ନାହିଁ
ଉଠ, ପାଲୁଣି ମା' ଆଇ ଉଠ
ମୁଁ ଆସିବି ତୋର କଟକ ସାଇବ
ଦେଖ, ମୋ ହାତରେ ତୋର ପଥ, ଓଷଦ
ବେଗ୍ ଭିତରେ ଫଳ, ପାଉଁରୁଟି
ପାକିଟି ଭିତରେ ତୋ ତେଲ ମାଲିସ୍କରା ହାତର
ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭୂତି ।

କିନ୍ତୁ ଛୁଇଁଲି ନାହିଁ ଗାଁ ମୋର,
ଖାସ୍ ଏଇଥିପାଇଁ
ଯେ ଥରେ ଛୁଇଁଦେଲେ
ମୋର ବଡ଼ପଣ ଆଉ ବଡ଼ପଣ ହୋଇ
ରହିବ ନାହିଁ
ଏ ସହରର ସାହାରା ପାଇଁ ।

**

ଗଡକାଲି ରାତିରେ ଗୋଟେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଲି
ଗାଁ ମୋର ।

ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦେଖିଲି ସେ ଚିକି ଚଢ଼େଇଟିକୁ
ଯିଏ ଆମ ଚାଳ ଉପରେ ଆସି
ବସିରହୁଥିଲା ବରାବର
କୁଣ୍ଡା ଖାଉଥିଲା କି ନାହିଁ ଜଣାନଥିଲେ ବି
ତା' ନାଁ ଥିଲା କୁଣ୍ଡାଖିଆ ଚଢ଼େଇ ।

କେବେଠାରୁ ସେ ଚଢ଼େଇ ଗଲାଣି କୁଆଡ଼େ
କେବେଠାରୁ ମୁଁ ଛାଡ଼ିଲିଣି
ସେ ଘର
ସେ ନଈକୁଳ
ହେଲେ ଏବେ ବି ସେ ଚଢ଼େଇ
ବାରବାର ସ୍ୱପ୍ନରେ ଆସେ ମୋର ।

କ'ଣ ଚାହୁଁଛି ସେ ମୋଠାରୁ !
ଯେତେ ଚାହୁଁଲେ ବି ଆଉ କେବେ ବି
ଭେଟ ନହେବାର ଭାଗ୍ୟକୁ ତ
ପିନ୍ଧି ନେଇଛୁ ସିଏ ଓ ମୁଁ ବରାବର କରି
ହୁଏତ ତା' ନଥିବାପଣର
ଏତେବେଶୀ ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ
ମୋ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟାରେ
କି ମତେ ମନେ ରଖିପାରିଲା ଭଲ
କିଛି ଦାଗ ମୁଁ ଛାଡ଼ିଆସିନି
ତା'ର ମନରେ ।

ତଥାପି ସେ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଆସେ ମୋର
ମତେ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ କରେ
ତାକୁ ଭୁଲିନଥିବାର ଭାଗ୍ୟକୁ
ମୋ ସାମ୍ନାରେ ଆଣି ଛିଡ଼ାକରିଦିଏ
ମୋ ଆଖିତୋଳାରେ
ଅତୀତକୁ ନେସିନାସି ଦିଏ ।

ଗାଁ ମୋର, ତୁ ଜାଣୁ କି
ସେ ଚଢ଼େଇ କୁଆଡ଼େ ଗଲା
ସେ କ'ଣ ବଞ୍ଚିଛି ଆଜିଯାଏଁ
ନା ସେ ପଢ଼ିଯାଇଛି ବ୍ୟାଧି କବଳରେ
ନା ତା'ର ପରକୁ ଛିଣ୍ଡେଇ, ତାକୁ ଖିନ୍ଦିନ୍ କରି
ଖାଇଯାଇଛନ୍ତି ବିଲୁଆ କୁକୁର ଦଳ
ନା ତା' ମା'ସରେ ରକ୍ଷାଯାଇଛି
ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟ ତର୍କାରୀ, ପରଶାଯାଇଛି
ହୋଟେଲ, ରେଷ୍ଟୋରାଓରେ ।

ଗାଁ ମୋର,
ମୁଁ ଭୁଲିପାରିନି ତାକୁ ଆଜିଯାଏଁ
ଦେଖ, ମୋ ଆଖିରେ କେତେ ଉସ୍ତୁକତା
ଯଦି ତୁ ତାକୁ ଭେଟୁ କେବେ
କହିବୁ, ମୁଁ ଭୁଲିଯାଇନି ତାକୁ
ଆଜିଯାଏଁ ବି ସେ ଶିହରଣଟିଏ ହୋଇ ଅଛି
ମୋ ଶିରାପ୍ରଶିରାରେ
ଯାହାକୁ ମୁଁ ନାଁ ଦେଇଛି ଅନ୍ୟମନସ୍କତା
ଯାହାକୁ ମୁଁ ନାଁ ଦେଇଛି ଭବ୍ୟ ବିଭୋରତା ।

**

ସପ୍ତାହେ ଖଣ୍ଡେ ତଳେ ଚିଠିଟାଏ
ପାଇଥିଲି
କମଳି ଦେଠେଇଠାରୁ
ଗାଁ ମୋର !

ସେ ଚିଠିଟି ସିଏ ଲେଖିଲେଥିଲା
ରବିଭାଇର ଆଠବର୍ଷର ପୁଅର
ହସ୍ତାକ୍ଷରରେ
ବଂକାତେଜା ଅକ୍ଷରରେ
ବନାନଗର ଅଶୁଦ୍ଧ ଭିତ୍ତିଥିଲା
ସେ ଚିଠିରେ
ଅଥଚ ପଢ଼ିସାରି ଲୁହ ଟୋପାଏ
ଗାଲ ଉପର ଦେଇ ଗଢ଼ିଆସିଲା
ସନ୍ତର୍ପଣରେ ।

କମଳି ଦେଠେଇ ମାଗିଥିଲା
ଚକ୍କା ଦୁଇଟି
ପୁଅକୁ ମଞ୍ଜିଷ୍ଟା କ୍ୱର ହୋଇଛି
ମେଡ଼ିକଲ ନବ
ଲେଖିଥିଲା ବାତ୍ୟାରେ
ଭାଂଗିଯାଇଥିବା ଘର
ଉଠିପାରିନି ଆଉ
ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ ଚକ୍କା
ବାଂନେଲେ
ବୁଲବାଲା, ସରପ ଶବଂ
ଝାଡ଼ିମେମ୍ବର
ଚକରା କକେଇ ଝିଅ ପେଟରେ
ପିଲା ବହୁଟି ଘନିଆ ମଳିକର ।

କମଳି ଦେଠେଇ ଲେଖିଥିଲା ଆଉରି
ଗାଁ ପୋଖରୀସବୁ ଦଳରେ ଭିତ୍ତି
ମାଛ ଜାଆଁଳ ଛଡ଼ାହେଉନି ଆଉ
ଛଅବର୍ଷ ହେଲା ଖୋଲିଥିବା ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ସିଟି
ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଛି
ସେଇଟା ଏବେ ଆଖଡ଼ାଘର
ଗଂଜେଇ, ମଦ ଓ ଜୁଆର ।

ଆହୁରି ଥିଲା ସେଥିରେ ଗାଁ ମଠର
ଶମ୍ଭୁ ବାବାଂକ କଥା ଯିଏ ଗୋଟେ
ସାତବର୍ଷର ଝିଅକୁ ଧର୍ଷଣ କରି
ଏବେ ଅଛୁଟି ହାଜତରେ
ଗାଁ ମୋର,
ସିଏ ଲେଖିଥିଲା
ପାଗଲା କୁକୁର କାମୁଡ଼ାରେ
ଲାଗଲାଗ୍ ମରିଗଲେ
ଛଅଟା ଛୁଆ ସ୍ୱାଇଁ ସାହିର
କୋକିଳା ମାଲ୍ୟାଣୀ
ତା' ଚାନ୍ଦପରିକା ଝିଅକୁ
ବାହା ଦେଇଦେଲା
ଗୋଟାଏ ଦୋବେଇ କଣାବରକୁ ।

ଚିଠି ନୁହଁ ତ
ଛୋଟିଆ ଖବରକାଗଜଟାଏ ଥିଲା ସେ
ମୁଁ ପଢ଼ିଲି
ଚିକେ ମନକଷ୍ଟ କଲି
ଆଉ ରଖିଦେଲି ଅନାବଶ୍ୟକ ଭାବି
ଯେମିତି ଖବର କାଗଜ ପଢ଼ିସାରି
ରଖିଦିଏ ଏଠିସେଠି, ଏଣେତେଣେ
ଗାଁ ମୋର !

**

ଖରା ସେଦିନ କି ଉନ୍ମାଦ ହୋଇ ନାଚୁଥିଲା
ଗାଁ ମୋର !

କେହି ଘରୁ ବାହାରି ପାରୁନଥିଲେ ଝାଞ୍ଜିରେ
ଅଥଚ ସେ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ବାହାରି ଯାଇଥିଲା
ପାଖ ଜଂଗଲକୁ ଛେଳିପଲ ନେଇ
ସାଂଗରେ କିଛି ଚୁଡ଼ା ନେଇଥିଲା
ପାଣି ନେଇଥିଲା କି ନାହିଁ
ଜଣାନାହିଁ ।

ଓଃ ! ସେଦିନର ଗୁଳୁଗୁଳି କି ଅସହ୍ୟ ।
ତା'ର ସେଇ ସାତସିଆଁ ମଇଳା
ନାଲିରଂଗର ଶାଢ଼ୀ
ଠା'କୁ ଠା' ଚିରିଯାଇଥିବା ବ୍ଲୁଉଜ୍
ସେଦିନ ବି ପିନ୍ଧିଥିଲା ସେ ସବୁଦିନ ପରି
ହାତରେ ଖଣ୍ଡେ ବାଡ଼ି ଧରିଥିଲା ସେ
ମଝି ମଝିରେ ଅଃ ! ଅଃ ! କହି
ଧାଇଥିଲା ଛେଳି ପଛରେ ।

ଦ୍ଵିପ୍ରହର ଗଲା
ସନ୍ଧ୍ୟା ଯାଇ ରାତି ହେଲା
ତଥାପି ଫେରିଲାନି ସେ ଘରକୁ
ବାପ ତା'ର ମାର୍କଣ୍ଡ ସାହୁ ମଦ ଦୋକାନରେ
ତାଡ଼ି ପିଇ ଅଚେତ ହେଲା
କେହି ଖୋଜିଲା ନାହିଁ ତାକୁ
ନା ତା' ବାପ
ନା ଗାଁବାଲା ।

ପରଦିନର ସକାଳେ ବାପର
ନିଶା ଛାଡ଼ିଲା
ଝିଅ ନଥିଲା
ସତର ବର୍ଷର ଯୁଆନ୍ ଝିଅ
ଛେଳିବାଲା ଝିଅ
ନଥିଲା କୋଉଠି

ପାଖ ଜଂଗଲରେ
ବୁଂଦାବୁଂଦା ରକ୍ତ
ସେ ଚିରା ବ୍ଲୁଉଜ୍
ଭଂଗା ଚୁଡ଼ିରୁ କିଛି
ବିକ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା
ଏଠିସେଠି, ଏଣେତେଣେ ।

ଛେଳିମାନେ ନଥିଲେ ସେଠି
ଗାଁ ମୋର,
ନାଃ,
ସେ ଛେଳିବାଲା ଝିଅ ବି ନଥିଲା ।

**

ଯିଏ ଯୁଆଡୁ ଡାକିଲେ ଜବାବ୍ ଦଉତି
ମୁଁ ଜାଣୁଚି
ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ମୋର ନିଜ ଲୋକ
କୁରୁମ୍ଭର ନହେଲେ ବି ଗାଁର
ଗାଁର ନହେଲେ ବି ଦେଶର
ଦେଶର ନହେଲେ ବି ବିଶ୍ୱର ।

କିଛି ଲୋକ ମୂଳରୁ ଅଛନ୍ତି ଏଠି
ଗାଁ ତିଆରି ହବା ଦିନରୁ
କିଛି ଲୋକ ଅନ୍ୟଆଡୁ ଉଠିଆସି
ଅଇଥାନ ହୋଇଛନ୍ତି
କିଛି ଲୋକ ରହିଛନ୍ତି
କିଛି ସମୟ ପାଇଁ
କିଛି ବିଦେଶୀ
କିଛି ଶରଣାର୍ଥୀ
କିଛି ଚରମପନ୍ଥୀ
କିଛି ନରମପନ୍ଥୀ

ତା' ବୋଲି
ମୁଁ ଜଣକ ବିପଦରେ ଠିଆହେବି
ଆରଜଣକୁ କହିବି
ନା, ନା, ତୁ ତ ମୋର ଗାଁ ଲୋକ ନୁହଁ ।

ଇଏ କ'ଣ ଭଲକଥା ।
ତୁ କହ ଗାଁ ମୋର ।

ଏ ଗାଁ ମୋର
ଏ ଦେଶ ମୋର
ଏ ବିଶ୍ୱ ମୋର
ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଧିକାର ତ ମିଶିମାଶି
ମୁହଁଟି ତା'ର ଏତେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ।

ମତେ ମୋ ବାଟରେ ଛାଡ଼ ଗାଁ ମୋର
ମୁଁ ଚିକେ ସହଜହୋଇ ରହିଯାଏ
ରକ୍ତ ଭିତରେ ରକ୍ତ ହୋଇ
ପୃଥିବୀରେ ପ୍ରତିଟି ଲୋକର ।